

jen menší dobu v porovnání s dobou, kterou vyžadovalo divadelní představení samo, ani byla-li pořádána na začátku neb na konci divadelního představení neb v meziaktí, jak se v daném případě stalo.

Bylo-li ale divadelní představení spojeno se zábavní produkcí ve smyslu § 2. č. 2. pravidel, byl dán předpoklad druhé věty § 3. č. 3. pravidel, podle které jsou divadelní představení vyloučena z osvobození od dávky.

Zpätvrátenie protihodnoty kolkov odvolanej apeláty.

Dľa nálezu spr. súdu 28. IV. 1926, čís. 9155 zpätvzatie apeláty nedáva nárok na zpätpožiadovanie poplatku.

Dávka z prírústku hodnoty. Príslušnosť úradu.

Dle nálezu spr. soudu Boh. 3949, 4326, z 9. IX. 1926, č. 18.106 rozhoduje podle »pravidel o obecní dávce z prírústku hodnoty nemovitostí v obcích republiky Československé (dodatek III. k vlád. nař. ze dne 27. dubna 1922, č. 143 Sb. z. a n.)« v záležitostech této dávky, pokud jde o nemovitosti, ležící ve velkých a malých obcích na Slovensku, v poslední stolici správní župní úřad, nikoliv župní výbor.

Dr. Th. Nussbaum, r. Najv. s.:

Rozhodnutia Najv. súdu R. Č. S. vo veciach trestných.

Pachateľom krádeže je každý, kto spoluúčinkuje pri odňatí cudzej veci movitej u vedomí, že odňatie stáva sa cieľom bezprávneho privlastnenia tejto veci pre kohokoľvek. (Zm III 1103/25 z 15. IV. 1926.)

Obžalovanému J. G. bolo za vinu kladené, že s dvoma spolupachateľmi vlomom vnikli do sušiarne a ztade odovzdali kukuricu v cene 200 Kč neprevyšujúcej a boli preto súdmi prvej a druhej stolice odsúdení pre zločin krádeže podľa § 70., 333., 336. (3) trz.

Čo do obžalovaného J. G. uznaly nižšie súdy, že tento len pomáhal svojim spolupachateľom vytiahnuť medzi latiami v sušiarňi kukuričné klasy, že však on sám si z kukurice ničoho neponechal.

Súdy nižšieho stupňa napriek tomu kvalifikovali čin obžalovaného J. G. podľa obžaloby a odsúdili ho jako pachateľa podľa § 70. trz.

Obžalovaný J. G. domáhal sa zmätočnou sťažnosťou toho, aby jeho činnosť bola kvalifikovaná len pomahačstvom podľa bodu 2. § 69. trz., lebo on nejednal s tým úmyslom, aby si niečo privlastnil a preto, lebo kukuricu odniesli len ostatní spolupachatelia a uplatňoval preto zmätok podľa § 385. č. 1. b) trp.

Najvyšší súd však zmätočnú sťažnosť jako bezzákladnú zamietol z dôvodov: Krádež spácha podľa § 333. trz. ten, kto cudziu vec movitú z držby alebo uschovania iného bez jeho privolenia tým cieľom odníma, aby si ju bezprávne privlastnil. Z toho plynie, že pachateľom je každý, kto spoluúčinkuje pri »odňatí« tejto cudzej movitej veci tým cieľom, aby táto z držby majiteľa (držiteľa) bezprávne privlastnená bola. Není tedy potrebné, aby každý pachateľ pri tom myslel aj na to, čo si ponechá z krádeže on sám a stačí vedomosť, že »odňatie« stáva sa vôbec cieľom bezprávneho privlastnenia tejto veci. V danom prípade niet pochybností, že obžalovaný vtedy, keď spoluúčinkoval pri vytiahnutí kukurice zo sušiarne, vedel aj o tom, že spolupachatelia kukuricu odnesú v pripravených vreciach a tak si kukuricu bezprávne privlastňujú.

Súdy nižšieho stupňa sa tedy nemýlili, keď spoluúčinkovanie tohoto obžalovaného pri krádeži kvalifikovali jednaním pachateľským aj napriek tomu, že nezistily súčasne aj to, že aj on odniesol si kukuricu.

Činnosť obžalovaného J. G. by bola bývala mohla byť kvalifikovaná pomahačstvom len v tom prípade, keď tento obžalovaný by nebol býval prítomným pri »odňatí« kukurice a len pri »odnesení« tejto by bol býval

zúčastnený. Obžalovaný J. G. však fakticky sa zúčastnil pri vytiahnutí, teda pri »odňatí« samom tejto cudzej kukurice a je preto tiež pachateľom a to bez ohľadu na to, či si potom aj sám vzal kukurice z ukradenej kukurice, alebo či pomáhal i ďalej pri odnesení tejto kukurice alebo nie. Pri tom je aj to celkom ľahostajným, či on potom mal dostať odmenu pre jeho spoluúčinkovanie, alebo nie. Tieto okolnosti by už nezmenily ničoho na tom, že pri spáchaní činu už spoluúčinkoval ako spolupachateľ (§ 70. trz.).

Odsúdenie obžalovaného J. G. jako pachateľa stalo sa preto správne.

Súd I. stolice, ktorý je podľa § 425. odst. II. trp. povinný druhostupňový rozsudok publikovať obžalovanému, môže dožiadať za vyhlásenie rozsudku okresný súd. Neodôvodní-li však obžalovaný zmätočnú sťažnosť pri ohlásení, je treba, aby zachoval predpisy § 431. odst. III. a § 388. odst. II. trp.

(Zm III 400/26 z 16. VIII. 1926.)

Obžalovaný S. H. a spol. boli súdom I. stolice odsúdení pre prečin podľa § 4. odst. 2. zák. čl. XL/1914 a súdna tabuľa rozsudok potvrdila.

Ponevác obžalovaní neboli pri apelačnom pojednávaní osobne prítomní a len verejným obhájcom zastúpení, žiadala súdna tabuľa sborový súd I. stolice v H., aby rozsudok obžalovaným vyhlásil. Sborový súd I. stolice ale dožiadal okresný súd v R., aby tak učinil. Obžalovaní ohlásili ihneď odvolanie — správne zmätočnú sťažnosť — a previedli ju u okr. súdu do 8 dní. Sborovému súdu byly ale spisy predložené pozdejšie.

Najvyšší súd ohlásenú zmätočnú sťažnosť vybavil meritorne, jej prevedenie odmietol z dôvodov: S ohľadom k tomu, že obžalovaní pri odvolacom hlavnom pojednávaní ani prítomní, ani zvoleným obhájcom zastúpení neboli, zaslala súdna tabuľa spisy súdnej stolici v H., aby postupovala podľa § 425. odst. II. trp. Súdna stolica v H. zrejme z toho dôvodu, aby obžalovaným ušetrila výlohy spojené s dostavením sa do H., dožiadala okresný súd v R., aby druhostupňový rozsudok obžalovaným vyhlásil, aby ich poučil o opravných prostriedkoch a pýtal sa ich, či sa opravných prostriedkov vzdávajú, či ohlasujú zmätočnú sťažnosť a z jakých dôvodov. Okresný súd v R. ustanovil rok na deň 28. I. 1926, vyhlásil dostavivším sa obžalovaným II-stupňový rozsudok, doručil im po jednom exemplári a poučil ich o opravných prostriedkoch, načo títo ohlásili apelačnú, správne zmätočnú sťažnosť čo do viny a trestu s tým, že ju odôvodnia prostredníctvom svojho zvoleného obhájcu. Dňa 5. II. 1926 predložili obžalovaní prostredníctvom zvoleného obhájcu prevedenie zmätočnej sťažnosti okresnému súdu v R., ktorý potom spisy zaslal 10. II. 1926 súdnej stolici v H.

Podľa § 425. odst. II. trp. je sborový súd povinný II-stupňový rozsudok vyhlásiť obžalovanému, pokiaľ tento pri hlavnom pojednávaní u súdnej tabule nebol prítomný ani on ani jeho obhájca. Ačpráve citovaný paragraf nezmocňuje súd I. stolice, aby o vyhlásenie druhostupňového rozsudku dožiadal okresný súd, nelžá tento postup označiť za nezákonný, ponevác na iných miestach, na pr. v § 329. odst. II. trp. je prípustný. Tým bol okresný súd zmocnený prijať tiež ohlásenie zmätočnej sťažnosti, jako je výslovne uvedené v dožiadaní súdnej stolice v H. z 19. XI. 1925, pokiaľ ovšem toto ohlásenie sa stalo ihneď po publikácii rozsudku. Jakonáhle okresný súd vyhlásil rozsudok obžalovaným a prijal od nich ohlásenie zmätočnej sťažnosti s prípadným odôvodnením, splnil dožiadanie a bolo jeho povinnosťou, spisy ihneď vrátiť súdnej stolici v H. Neodôvodnili-li obžalovaní zmätočnú sťažnosť ihneď pri jej ohlásení, ale použili osmidennej lehoty, stanovenej v § 388. trp. a § 31. odst. II. tr. nov., bolo na nich, aby zachovali predpisy § 431. odst. III. a § 388. odst. II. trp., že totiž prevedenie ohláseného opravného prostriedku musí sa stať do 8 dní od jeho ohlásenia a síce u súdu I. stolice, teda v danom prípade u súdnej stolice v H. Okolnosť, že okresný súd v R. prestúpil medze dožiadania a vyčkal uplynutie osmidennej lehoty, stanovenej v § 388. trp., nemôže ničoho meniť na zmiených zákonných predpisoch. Podanie zmätočnej sťažnosti u

okresného súdu v R. by len vtedy mohlo byť považované za včasné, keby obžalovaní sa boli o to postarali, aby tento okresný súd predložil spisy súdnej stolice v H. včas. Jestliže tak neučinili a následkom toho došlo prevedenie zmätočnej sťažnosti k súdnej stolici v H. až 10. II. 1926, tedy 13. dňa po ohlásení zmätočnej sťažnosti, je toto prevedenie opožené a bolo dľa § 434. odst. III. trp. odmietnuté.

Odvolací súd je pri stanovení kvalifikácie obžalobou stíhaného trestného činu aj obsahom a návrhom odvolania verejného žalobcu viazaný.

(Zm III 755/26 z 2. X. 1926.)

Státny zástupca žaloval obžalovaného Š. B. pre urážlivé výroky, ktoré dňa 22. septembra 1925 v L. predniesol proti súdному exekútorovi a kvalifikoval výroky tie jednak jako prečin rušenia obecného mieru dľa § 14. č. 5. zákona na ochranu republiky, jednak jako prestupok dľa § 46. tr. z. o prest.

Prvostupňový súd vzal zažalované výrazy za preukázané, kvalifikoval však čin obžalovaného len ako prestupok dľa § 46. tr. z. o prest., uznajúc, že kvalifikácia dľa § 14. č. 5. zák. na ochranu republiky není daná.

Proti tomuto rozsudku podal státny zástupca odvolanie z dôvodu zmätočnosti dľa § 385. č. 1. b) trp. preto, že »čin nebol kvalifikovaný jako prečin dľa § 14. č. 5. zákona na ochranu republiky«.

Na odvolacom hlavnom pojednávaní, kde obžalovaný nebol prítomný, navrhoval vrchný státny zástupca, aby súdna tabuľa rozsudok I.-stupňového súdu čo do kvalifikácie zrušila a čin obžalovaného kvalifikovala prečinom urážky na cti dľa § 2. zák. čl. XLI/1914.

Súdna tabuľa išla však ďalej, z dôvodu zmätočnosti dľa § 385. č. 1. b) trp. zrušila I.-stupňový rozsudok čo do kvalifikácie a kvalifikovala čin obžalovaného jako prečin urážky na cti dľa § 2. zák. čl. XLI/1914, kvalifikovaný tiež dľa § 3. odst. 2. č. 2. a 3. cit. zákonného článku.

Najvyšší súd z dôvodu zmätku ohláseného podľa § 384. č. 4. trp. zrušil z úradnej povinnosti rozsudok súdnej tabule, s poukazom, aby previedla nové pojednávanie a znova rozhodla o odvolaní verejného žalobcu a obžalovaného z dôvodov:

Prečin dľa § 14. č. 5. zákona na ochranu republiky trestá sa väzením od 8 dní do 3 mesiacov.

Prečin dľa § 2. zák. čl. XLI/1914 trestá sa dľa § 4. odst. 1. cit. zák. čl. peňažitou pokutou do 4000 Kč.

Prečin dľa § 2. a § 3. odst. 2. zák. čl. XLI/1914 trestá sa dľa § 4. odst. 2. cit. zákona väzením do 6 mesiacov, a peňažitým trestom do 6000 Kč.

Z uvedeného vyplýva, že súdna tabuľa uznala na ťažšiu kvalifikáciu, než ktorú uplatňovala obžaloba a odvolanie státného zástupcu modifikované vrchným státnym zástupcom.

Je síce pravda, že ustanovenie § 325. trp. platí dľa § 418. 1. odst. trp. aj pre pokračovanie pred súdnou tabulou, avšak to len vtedy, keď prvostupňový rozsudok bol oslobodzujúci. Bol-li však I.-stupňový rozsudok odsudzujúci, treba brať v úvahu pri stanovení kvalifikácie aj obsah a návrh odvolania verejného žalobcu. Dľa § 385. odst. 2. trp. treba brať materiálne dôvody zmätočnosti v úvahu z úradnej povinnosti len vtedy, boly-li na u j m u obžalovaného. Z toho plynie, že materiálnych dôvodov zmätočnosti, ktoré sa staly v prospech obžalovaného, lzä dbať len vtedy a v tom rozsahu, pokiaľ sú vytýkané zmätočnou sťažnosťou, podanou v neprospech obžalovaného. Je isté, že pri mapadnutí kvalifikácie trestného činu so strany verejného žalobcu a žiadaní kvalifikácie ťažšej, je odvolací súd povinný skúmať, či by sa nemala upotrebiť iná kvalifikácia, ľahšia než žiadaná, avšak ľahšia než bola uznaná nižším súdom. Nelzá však uznať na ťažšiu kvalifikáciu než tú, ktorá je žiadaná v odvolaní státného zástupcu. V danom prípade mohol preto vrchný státny zástupca navrhovať vyrieknutie kvalifikácie dľa § 2. zák. čl. XLI/1914, ktorú s ohľadom na predpis § 101. tr. z. treba považovať za ľahšiu než kvalifikáciu dľa § 14.

č. 5. zák. na ochranu republiky, ktorú uplatňovalo odvolanie štátneho zástupcu. Súdna tabuľa nemohla však uznať na kvalifikáciu dľa §§ 2. a 3. odst. 2. č. 2. a 3. zák. čl. XLI/1914, ktorá je ťažšia než kvalifikácia odvolaním štátneho zástupcu uplatňovaná.

Učinila-li tak súdna tabuľa, prekročila medze odvolania a tým aj obor svojej pôsobnosti a následkom toho spôsobila zmätočnosť dľa § 384. č. 4. trz., ktorej treba dbať z úradnej povinnosti.

Služebná prísaha úradným orgánom vydaná platí po celú dobu jeho služby až do jej zániku. (Zm III 610/26 z 30. IX. 1926.)

Obžalovaný S. S. bol súdmi oboch stolíc odsúdený pre prečin násillia proti orgánu úradu podľa § 4. (2) z. čl. XL/1914, ktorého sa dopustil na prísahom poľnom hájnikovi.

Zmätočná sťažnosť namietala, že prísaha poľného hájnika neni platná, ponevác tento mal prísahu každý rok obnoviť, keď bol vždy znova zvolený za poľného hájnika. To tu nebolo, lebo J. S. slúžil rok po roku, ačkoľvek len v prvom roku svojej služby vykonal prísahu.

Najvyšší súd zmätočnú sťažnosť zamietol z dôvodov:

Jak nižšie úrady zistily, bol J. S. vzatý v prísahu jako poľný hájnik a podľa úradného vysvedčenia súdu predloženého vykonal u slúžnovského úradu túto prísahu r. 1922. Podľa § 79. zák. čl. XII/1894 skladá poľný hájnik v tomto § naznačenú prísahu pri nastúpení služby, načo sa o jej vykonaní napíše zápisnica a slúžnovský úrad mu o tom vydá vysvedčenie, ktoré musí obsahovať i meno zamestnávateľa a popis kraja, ktorý má byť strážený. Odstavec 3. § 78. cit. zákonného článku ustanovuje potom, že pri zániku služby je poľný hájnik povinný jak vysvedčenie tak aj služebný odznak odovzdať predstavenstvu obce, ktoré ho vráti slúžnovskému úradu.

Rozsudky nižších stolíc nezistily, že by služba J. S. jako poľného hájnika bola každým rokom zanikla, a že by J. S. bol v každom roku znova za poľného hájnika ustanovený a preto nemôže Najvyšší súd, ktorý je na skutkové zistenie nižších súdov v smysle odst. 3. § 33. por. novely viazaný, na tieto okolnosti zreteľ vziať.

Ponevác treba mať za to, že J. S. bol riadne za poľného hájnika obcou prijatý, čo obžalovaný ani nepopiera, platí prísaha ním vykonaná pre celú dobu jeho služby až do jej zániku. Okolnosť, že J. S. konal službu len v lete, je pre posúdenie otázky platnosti jeho prísahy bezvýznamná. Zánik služby, jak ho § 78. odst. 3. cit. zák. čl. predpokladá, nebol však nižšími súdmi zistený.

Ad § 386.

V prípade trestného činu (podvodu) dľa § 386. trz. je spôsobená škoda len vtedy, nestačí-li majetok dlžníkov, ktorý po scudzení jeho časti zostal, na uspokojenie veriteľov.

K zisteniu škody a jej výšky treba zistiť výšku dlhov ku dňu scudzenia a hodnotu ešte zbývajúceho majetku. (Zm III 1183/24 z 5. VI. 1925.)

Ku skutokovej podstate podľa § 386. trz. nevyžaduje sa, aby pohľadávka veriteľa bola už zažalovaná. (Kr III 787/23 zo 27. V. 1925.)

Tým, že má dlhy, neztratil dlžník právo voľnej dispozície svojím majetkom, ale je vo voľnej dispozícii obmedzený len potiaľ, že jeho majetok scudzením jeho časti nemiesia klesnúť pod sumu, ktorá je postačiteľná k uspokojeniu veriteľov. (Zm III 1183/24 z 5. VI. 1925.)

Nestačí púhe faktum, že dlžník scudzil mejakú nemovitost. Je potrebné zistiť, má-li ešte nejaký majetok, najmä nemovitý, z ktorého vymáhajúci veriteľ uspokojenie mohol nabyť. (Zm III 202/24 z 3. VII. 1925.)

§ 391. trz.

Jakonáhle návrhy úradníka finančného riaditeľstva jako referenta pre dávkou z majetku byly schválené odhadnou komisiou, staly sa verejnou listinou. (Zm III 765/24 z 11. II. 1925.)

Ústrižok úradného formulára predpísaného poštovým šekovým úradom a obsahujúci výpis z knihy Zemského úradu pre pečlivosť o válečných poškodencov je verejnou listinou. (Zm III 1112/24 z 22. XII. 1925.)

Použitím verejnej listiny alebo prejdením doby platnosti nemení sa nič na povahe listiny jako listiny verejnej. (Zm III 1189/24 z 29. I. 1925.)

Dobytčí pas je listinou verejnou, nielen listinou legitimačnou. (Kr III 361/23 z 13. II. 1925.)

Falsa nie sú absolútne nespôsobilými klamať, keď priemerný, menej než policajný orgán opatrný a zkusený človek, mohol ich snadno mať za pravé listiny. (Zm III 1189/24 z 21. I. 1925.)

Neni-li úradník, ktorý verejnú listinu vystavil, formálne k tomu oprávnený, neni tým listina táto objektívne a formálne neplatná. Zapísal-li úradník taký do listiny ním vydanéj skutočnosti objektívne nepravdivé, neodpovedá síce dľa § 393. trz., ale dľa § 391. trz. (Zm III 491/25 z 24. VIII. 1925.)

V § 391. trz. neni stanovený spôsob, jakým má nepravá verejná listina byť zhotovená, a môže teda byť falošnou čo do formy aj čo do obsahu. (Zm III 491/25 z 24. VIII. 1925.)

Ku skutkovej povahe tohoto deliktu stačí, vzíde-li z padelania verejnej listiny, alebo môže zísť niekomu právna ujma. Môže to byť ujma pre stát alebo osoby súkromé. Zapísanie nepravého mena majiteľa dobytky môže sťažiť alebo zmarif ďalšiemu kupcovi uplatňovanie evikčného nároku. (Zm III 722/24 z 20. III. 1925.)

Ad § 391. trz.

Pod toto miesto zákona spadá padelanie školského vysvedčenia cieľom prijatia do štátnej služby. (Zm I 149/24 z 5. II. 1924.)

Tiež padelanie stvrdenky poštovného úradu šekového. (Kr II 27/23 zo 4. II. 1924.)

Ide o padelanie, bolo-li k dobytčím pasom pripísané, že zvierá bolo prehliadnuté čo do zdravotného stavu. Je ľahostajné, bolo-li pozdejšie shľadané zdravým. (Zm I 763/24 z 21. V. 1925.)

Vysvedčenie súkromého učilišťa s právom verejnosti je verejnou listinou. (Kr II 716/21.)

Jazdný lístok (jazdenka) štátnych dráh je verejnou listinou. (Zm III 299/24 z 6. XII. 1924.)

Nákladné listy štátnych dráh sú listinami verejnými. (Kr I 841/23 zo 14. IV. 1924.)

Ad § 392. trz.

Náležitou skutkovej podstaty zločinu dľa § 392. trz. je, aby úmyslom pachateľa bolo priamo padelaním verejnej listiny (padelanou verejnou listinou) opatrit bezprávny zisk hmotný sebe alebo niekomu inému alebo niekoho poškodiť na majetku. Medzi padelaním verejnej listiny a takým úmyslom je nutná priama súvislosť. (Zm III 1189/24 z 29. I. 1925.)

Ad § 393. trz.

Podľa § 16. nariadenia uhorského ministerstva zemedelstva, priemyslu a obchodu č. 40.000 ex 1888 v súhlase s ustanovením § 9. zák. čl. VII/1888 je k vydávaniu dobytčích pasov povolaná obec; predstavenstvo obce však má označiť osobu, ktorá je poverená spravovaním dobytčích pasov. (Zm III 722/24 z 2. III. 1925.)

Úradným kruhom pôsobnosti § 393. trz. rozumie sa len ten kruh, ku ktorému je úradník oprávnený na základe svojho verejnoprávneho poverenia. Koná-li niečo, čo siaha nad toto poverenie, trebárs aj to konal k výslovnému príkazu svojho predstaveného, nejedná vo výkone svojej úradnej pôsobnosti. (Zm III 1176/24 z 15. VI. 1925.)

Vystavenie verejnej listiny obsahuje v sebe to, aby vystavovateľ listiny na dôkaz svojej zodpovednosti túto podpísal. Neni vystavením listiny jej púhe opisanie a predloženie jej k podpisu inej osobe. (Zm III 1176/24 z 15. VI. 1925.)